

3. MEGTÉVESZTÉSEK, KÉTÉRTELMŰSÉGEK, MANIPULÁCIÓS SZÁNDÉKOK NYELVI MEGJELENÉSEI A SAJTÓBAN

3.1. ALAPFOGALMAK

3.1.1. MÉDIA, SAJTÓ, TÖMEGKÖMUNIKÁCIÓ

BALÁZS Géza: Sajtónyelv – médianyelv – médianorma. In: Az Eszterházy Károly Főiskola tudományos közleményei. Tanulmányok a gazdaság- és társadalomtudomány köréből. 2004. Eger, 44-55. p. (Új sorozat; 31. köt.)

http://publikacio.uni-eszterhazy.hu/1498/1/44-55_Balazs.pdf

KAPITÁNY Ágnes – KAPITÁNY Gábor: A tömegkommunikáció. In.: K. Á. – K. G.: A tömegkommunikáció szimbolikus üzenetei. Bp., 2006. 15-19. p.

KÖKÉNYESI Nikoletta: Internetes sajtó – hagyományos sajtó. In: Édes Anyanyelvünk, 2011. 1. sz. 8. p.

<http://anyanyelvapolo.hu/edes-anyanyelvunk-pdf/ea-2011-XXXIII-1.pdf>

MCQUAIL, Denis: A kommunikációs forradalom: az új és a régi média összevetése. In: M., D.: A tömegkommunikáció elmélete. Bp., 2015. 47-57. p.

MCQUAIL, Denis: Nyomtatott média: a hírlap. In: M., D.: A tömegkommunikáció elmélete. Bp., 2015. 33-38. p.

MCQUAIL, Denis: Újmédia – Új elméletek? In: M., D.: A tömegkommunikáció elmélete. Bp., 2015. 160-191. p.

ZÖLDI László: Ismeretek a sajtóról. In: Általános médiaismeret. Szerk. Zöldi László. Bp., 2007. 35-93. p.

3.1.2. MANIPULÁCIÓ, BEFOLYÁSOLÁS

ACZÉL Petra: A manipuláció. In: A. P.: Új retorika. Közélet, kommunikáció, kampány. Pozsony, 2009. 198-210. p.

ACZÉL Petra: Médiameggyőzés. In: A. P.: Médiaretorika. Bp., 2012. 80-92. p.

BRETON, Philippe: A beszéd manipulációs technikáinak tömeges használata. In: B., P.: A manipulált beszéd. Bp., 2000. 68-76. p.

BRETON, Philippe: A manipuláció folytonossága. In: B., P.: A manipulált beszéd. Bp., 2000. 15-29. p.

KAPITÁNY Ágnes – KAPITÁNY Gábor: Befolyásolás, manipuláció. In.: K. Á. – K. G.: A tömegkommunikáció szimbolikus üzenetei. Bp., 2006. 169-180. p.

Médiabefolyásolás - az új kislexikon. Szerk. Antal Zsolt. Bp., 2015. 244 p.

ZENTAI István: A befolyásolás pszichológiája. In: Z. I.: Meggyőzéstechika és kritikai gondolkodás a mindennapi gyakorlatban. Bp., 2006. 119-158. p.

3.2. MANIPULÁCIÓ – TORZÍTÁS A SAJTÓBAN

A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre. In: Magyar nyelv 9. (NAT 2020).

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_9_nat2020/lecke_01_005

ÁRVAY Anett: A manipuláció és a meggyőzés pragmatikája a magyar reklámszövegekben. In: Általános Nyelvészeti Tanulmányok. Tanulmányok a pragmatika köréből. 20. Szerk. Kiefer Ferenc. Bp., 2003. 11-35. p.

<https://m2.mtmt.hu/api/publication/22769451>

BAJOMI-LÁZÁR Péter: Manipulál-e a média? In: Médiakutató, 2017. 4. sz. 61-79. p.

https://mediakutato.hu/cikk/2017_04_tel/04_manipulale_a_media.pdf

BANCZEROWSKI Janusz: A nyelv mint a manipuláció eszköze. In: Hatalom interdiszciplináris megközelítésben. Szerk. Tóth Szergej. Szeged, 2006. 89-110. p.

BÁRTHÁZI Eszter: Manipuláció, valamint manipulációra alkalmas nyelvhasználati eszközök a sajtóreklámokban. In: Magyar Nyelv, 2008. 4. sz. 443-463. p.

<http://epa.oszk.hu/00000/00032/00039/pdf/barthazi.pdf>

BÍRÓ Róbert: Tudta-e, hogy a nyelvészek nem csak helyesírással foglalkoznak? Manipuláció a hétköznapokban és a médiában. In: Eötvozet 9. Az Eötvös Loránd Kollégium 9. konferenciáján elhangzott előadások. Szerk. Varga Anikó, Virág Nándor. Szeged, 2021. 40-57. p.

http://acta.bibl.u-szeged.hu > eotvozet_009

FALYUNA Nóra: Nyelvi manipuláció az interneten. In: A média hatása a gyermekekre és fiatalokra IX. Szerk. Gabos Erika. Balatonalmádi – Bp., 69-75. p.

https://www.researchgate.net/publication/329184857_Nyelvi_manipulacio_az_interneten

HALKÓ Petra: „Az emberek félreértik, amit félre akarnak érteni”

https://lumens.blog.hu/2015/12/09/_az_emberek_felreertik_amit_felre_akarnak_erteni

Így manipulál a sajtó.

https://24.hu/elet-stilus/2011/05/22/igy_manipulal_sajto/

JAKUSNÉ HARNOS Éva: A befolyásolás módszereinek változása a média fejlődésének fényében. In: Honvédségi Szemle, 2016. 2. sz. 70-82. p.

http://real.mtak.hu/124645/1/HSZ_2016_144_2_Jakusne_Harnos_Eva.pdf

JOBST Ágnes: A politikai propaganda és a közélet nyelve. In: J. Á.: A nyelv kisajátítása. Bp., 2010. 7-18. p.

JOBST Ágnes: Ellenségkép. In: J. Á.: A nyelv kisajátítása. Bp., 2010. 48-70. p.

KAPITÁNY Ágnes – KAPITÁNY Gábor: A sajtó szereposztó hatalma. In.: K. Á. –K. G.: A tömegkommunikáció szimbolikus üzenetei. Bp., 2006. 181-197. p.

KISS Róbert Richard – FEKETE Fanni: Címadás az internetes sajtóban. In: Sajtónyelv – médianyelv. Kutatás, elemzés, dokumentumok. Szerk. Balázs Géza, H. Varga Gyula. Bp., 2017. 108-117. p.

MAJOR Hajnalka: Készüljünk a magyar nyelv és irodalom emelt szintű érettségire. 16. Hitelesség, hatás, meggyőzés, a manipuláció felismerése, értékelése. In: Magyaritanítás, 2016. 2. sz. 20-26. p.

<http://docplayer.hu/26250531-Trezor-kiado-1149-budapest-egressy-koz-6-az-egressy-ut-46-mellett-telefon-fax-1.html>

MCQUAIL, Denis: Hírek, közvélemény és politikai kommunikáció In: M., D.: A tömegkommunikáció elmélete. Bp., 2015. 612-653. p.

MCQUAIL, Denis: A hírek struktúrája: torzítás és keretezés. In: M., D.: A tömegkommunikáció elmélete. Bp., 2015. 458-463. p.

MCQUAIL, Denis: Az objektivitás és annak mérése. In: M., D.: A tömegkommunikáció elmélete. Bp., 2015. 429-435. p.

SZIGETHY András: A sajtó és a tájékoztatás. In: Bevezetés a műfajismeretbe. Szerk. Bernáth László. Bp., 2008. 47-53. p.

VESZELSZKI Ágnes: Az álhírek extra- és intralingvális jellemzői. In: Századvég, 2017. 1. sz. 51-82. p.

https://www.academia.edu/34168740/Veszelszki_%C3%81gnes_2017_Az_%C3%A1lh%C3%ADrek_extra_%C3%A9s_intralingv%C3%A1lis_jellemz%C5%91i_Sz%C3%A1zadv%C3%A9g_84_51_82

Összeállította:
Waldinger Dóra